

ระเบียบวาระการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำแม่ตา
ห้องที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตา และตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ระดับอำเภอ

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

วันอังคารที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอแม่สอด ชั้น ๒ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ระเบียบวาระที่ ๑	เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ระเบียบวาระที่ ๒	รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗
ระเบียบวาระที่ ๓	เรื่องเพื่อพิจารณา ร่างกฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และ มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตา และ ตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พ.ศ. และร่างกรอบแผนปฏิบัติการเพื่อ ฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตา
ระเบียบวาระที่ ๔	เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุม คณะทำงานพิจารณาเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำแม่ตาว ท้องที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาว และตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ระดับอำเภอ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ และได้เวียนให้คณะทำงานรับรองรายงานการประชุมเบื้องต้นแล้ว เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยไม่มีคณะทำงานฯ ขอแก้ไขรายงานการประชุม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับรองรายงานการประชุม คณะทำงานพิจารณาเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำแม่ตาว ท้องที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาว และตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ระดับอำเภอ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗

มติที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

ร่างกฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาว และตำบลแม่กุ อำเภอมะสออด จังหวัดตาก พ.ศ. และร่างกรอบแผนปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตาว

เรื่องเดิม

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการพิจารณาเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำแม่ตาว ท้องที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาว และตำบลแม่กุ อำเภอมะสออด จังหวัดตาก ระดับอำเภอ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ มอบให้ฝ่ายเลขานุการรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปปรับแก้ไขในร่างกฎกระทรวง และนำไปประชุมรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่ทั้ง ๓ ตำบลต่อไป และมอบให้ผู้มีระดับตำบลทั้ง ๓ ตำบล นำร่างกฎกระทรวงฯ และร่างกรอบแผนปฏิบัติการฯ ไปจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน และสรุปผลรายงานให้คณะกรรมการฯ ระดับอำเภอได้รับทราบ

การดำเนินงานที่ผ่านมา

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตาก (ทสจ.ตาก) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ ร่วมกับอำเภอมะสออดและกำนันในพื้นที่ดำเนินการจัดประชุมประชาคมในพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำร่างเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาว และตำบลแม่กุ อำเภอมะสออด จังหวัดตาก พ.ศ. และร่างกรอบแผนปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตาว ไปชี้แจงและให้ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม บริเวณลุ่มน้ำแม่ตาว และรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคประชาชน ดังนี้

๑. ประชุมประชาคมรายตำบล ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ และ ๑ กันยายน ๒๕๕๗ ซึ่งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอได้เข้าร่วมให้ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ร่างเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำแม่ตาว และรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคประชาชน

๒. ประชุมประชาคมรวมของพื้นที่ ๓ ตำบล รวม ๒ ครั้ง ดังนี้

๑) ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอได้นำเสนอร่างกฎกระทรวงฯ และร่างกรอบแผนปฏิบัติการฯ ในการประชุมประชาคมรวมของพื้นที่ ๓ ตำบล และภาคส่วนราชการและสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ณ หอประชุมโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ ซึ่งมีนายอำเภอมะสออด เป็นประธานและมีภาคส่วนต่างๆ เข้าร่วมประชุมประมาณ ๑๖๐ คน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบในหลักการร่างกฎกระทรวง และร่างกรอบแผนปฏิบัติการฯ พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะว่า ภาคประชาชนในแต่ละตำบล เข้าร่วมประชุมในวันดังกล่าวยังไม่มากเพียงพอที่จะเป็นตัวแทนได้ จึงเห็นควรที่จะมีการจัดประชุมชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคประชาชนอีกครั้งหนึ่ง และเสนอให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ นำเสนอข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของประชาชนในพื้นที่ เช่น พื้นที่การปนเปื้อนสารแคดเมียมในแต่ละแปลงของประชาชนสอดคล้องกับการประกาศพื้นที่คุ้มครองอย่างไร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อประชาชนที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการประกาศ

ประกอบกับนโยบายรัฐบาลที่กำหนดให้พื้นที่อำเภอแม่สอดเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษนั้นจะนำมาซึ่งการพัฒนาในพื้นที่ จึงอาจจะกระทบต่อประชาชนที่มีที่ดินและประสงค์จะดำเนินการพัฒนาพื้นที่ของตน เพื่อการรองรับการพัฒนาดังกล่าว เป็นต้น นอกจากนี้ ที่ประชุมมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรณีการกำหนดพื้นที่ในบริเวณที่ ๒ บริเวณพื้นที่ ๑.๕ กิโลเมตร จากแนวขนานลำห้วยแม่ตาวทั้งสองฝั่ง และบริเวณ ๑ กิโลเมตร จากแนวขนานของลำห้วยแม่กู่ทั้งสองฝั่งนั้น ถึงแม้ว่าจะครอบคลุมพื้นที่ตั้งชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรมค่อนข้างกว้างกว่าพื้นที่ที่สำรวจพบการปนเปื้อนสารแคดเมียมของหน่วยงานราชการต่างๆ และอาจกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่ของตนเองตามนโยบายของรัฐ แต่จะเกิดผลดีต่อการควบคุมจัดการและเฝ้าระวังการปนเปื้อนสารแคดเมียมในพื้นที่ รวมทั้ง การป้องกันและเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากขณะนี้การปนเปื้อนสารแคดเมียมในธรรมชาติยังมีการเคลื่อนตัวหรือพลวัตอยู่อย่างต่อเนื่อง หากไม่ได้รับการจัดการที่เหมาะสมและถูกวิธีตามหลักวิชาการ

๒) ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาว และตำบลแม่กู่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พ.ศ. ในภาพรวม ๓ ตำบล ครั้งที่ ๒ ณ หอประชุมโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยราชการระดับจังหวัด ระดับอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้แทนคณะทำงานฯ ระดับอำเภอและระดับตำบล ผู้แทนจากสถาบันการศึกษา ผู้แทนจากภาคเอกชน และประชาชนที่ได้รับผลกระทบและที่สนใจ รวมประมาณ ๓๔๐ คน ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ พิจารณาแล้วเห็นว่า ได้มีประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ที่ ๑/๒๕๕๘ เรื่องกำหนดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ ซึ่งพื้นที่ ๓ ตำบลที่จะกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมอยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก จึงจะปรับมาตรการห้ามโรงงานอุตสาหกรรม โดยให้โรงงานอุตสาหกรรมเป็นไปตามกิจการอุตสาหกรรมเป้าหมายตามที่คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกำหนด ซึ่งที่ประชุมเห็นด้วยในหลักการของร่างกฎกระทรวงฯ และร่างกรอบแผนปฏิบัติการฯ แต่ยังมีความเห็นที่แตกต่างในรายละเอียดของการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในบริเวณขอบเขตพื้นที่บริเวณที่มีการปนเปื้อนสารแคดเมียม ซึ่งในร่างกฎกระทรวงฯ กำหนดเป็นบริเวณที่ ๒ ให้มีขนาดพื้นที่ที่ลดลง และมาตรการห้ามดำเนินการกิจการบางประเภทในบริเวณดังกล่าว เช่น มาตรการห้ามตั้งโรงงานอุตสาหกรรมบางจำพวก เห็นว่าอาจกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนและการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ตามนโยบายของรัฐบาล จึงเห็นควรให้กำนันแต่ละตำบลในฐานะหัวหน้าคณะทำงานฯ ระดับตำบลไปดำเนินการในการจัดประชุมประชาคมแต่ละตำบล และจัดประชุมคณะทำงานฯ ระดับตำบล ซึ่งฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ จะไปร่วมให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อสรุปก่อน จากนั้น สผ. จะได้ดำเนินการปรับปรุงและยกร่างกฎกระทรวงฯ กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการสิ่งแวดล้อมและร่างกรอบแผนปฏิบัติการฯ นำเสนอคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ และคณะทำงานฯ ระดับจังหวัด ตามลำดับ ต่อไป

๓. กำนันทั้ง ๓ ตำบล ในฐานะหัวหน้าคณะทำงานฯ ระดับตำบล ได้กำหนดจัดการประชุมคณะทำงานพิจารณาเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำแม่ตาว ที่ห้องที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาว และตำบลแม่กู่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ระดับตำบล ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ดังนี้

๑) คณะทำงานฯ ระดับตำบล ของตำบลแม่ตาว เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลแม่ตาว ตำบลแม่ตาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

๒) คณะทำงานฯ ระดับตำบล ของตำบลแม่กุ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ วัดแม่กุเหนือ บ้านแม่กุเหนือ หมู่ ๘ ตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

๓) คณะทำงานฯ ระดับตำบลของตำบลพระธาตุผาแดง เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ วัดสว่างอารมณ์ หมู่ ๓ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ซึ่งฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ ได้เข้าร่วมให้ข้อมูลและชี้แจงประเด็นข้อสอบถาม ในการประชุมดังกล่าวด้วย โดยคณะทำงานฯ ระดับตำบล มีมติเห็นด้วยในหลักการของร่างกฎกระทรวงฯ ตามที่ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ นำเสนอ และให้ปรับแก้ไขพื้นที่บริเวณที่ ๒ ของร่างกฎกระทรวงฯ ให้มีความเหมาะสม ครอบคลุมพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนสารแคดเมียมเท่านั้น และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่บริเวณที่ ๒ ตามข้อ ๔ (ข) (๑) (๒) เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน

๔. ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ และกำนันทั้ง ๓ ตำบล ได้ร่วมกันสำรวจพื้นที่เพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่บริเวณที่ ๒ ของร่างกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ดาว และตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พ.ศ. ในระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ซึ่งได้ปรับลดขอบเขตพื้นที่ให้ครอบคลุมพื้นที่ที่พบการปนเปื้อนสารแคดเมียม ดังเอกสารแนบ ๑ และได้แจ้งให้นายอำเภอแม่สอด และกำนันทั้ง ๓ ตำบล รับทราบแล้ว

๕. ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ ได้รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน นำมาปรับปรุงแก้ไข ร่างกฎกระทรวงฯ และร่างกรอบแผนปฏิบัติการฯ รายละเอียดดังเอกสารแนบ ๒ และ เอกสารแนบ ๓ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

๑) ร่างกฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ดาว และตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พ.ศ. ประกอบด้วย

ขอบเขต ครอบคลุมพื้นที่ตามขอบเขตการปกครองของ ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ดาว และตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

มาตรการ มีทั้งสิ้น ๑๓ ข้อ แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน

ส่วนที่หนึ่ง ข้อ ๑ - ๓ เป็นเรื่องของการกำหนดคำนิยาม การกำหนดขอบเขต และการแบ่งบริเวณพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑ เป็นการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นเขตที่ชัดเจนในการกำหนดมาตรการบังคับใช้ เป็นมาตรการที่มีผลใช้ปฏิบัติตามกฎหมายมีบทลงโทษ ดังนั้น จะต้องมีความชัดเจนของเขตพื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาตราตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาบังคับใช้

ข้อ ๒ เป็นการกำหนดคำนิยาม ที่กำหนดไว้ในมาตรการกฎกระทรวง ซึ่งหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกำหนด เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน เกิดความชัดเจนในการตีความของกฎหมาย และป้องกันการเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

ข้อ ๓ เป็นการกำหนดขอบเขตพื้นที่ เพื่อเป็นฐานในการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่สอง ข้อ ๔ - ๕ เป็นมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในเรื่องของการห้ามและควบคุมการกระทำหรือกิจกรรมที่เป็นปัจจัยเสี่ยงทำให้เกิดการกระจายตัวของสารแคดเมียม หรือสารอื่นๆ ในพื้นที่ หรือก่อให้เกิดมลพิษและผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในบริเวณ ๓ ตำบล เพื่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ให้คงสภาพด้านกายภาพของพื้นที่ ตลอดจนควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่สาม ข้อ ๖ เป็นมาตรการส่งเสริม ที่กำหนดให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ดำเนินการส่งเสริมการปลูกป่าให้สอดคล้องกับระบบนิเวศของพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ และตามข้อเสนอแนะการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ เช่น ควบคุมวิธีการปฏิบัติในการใช้ที่ดินเพื่อการนั้นๆ อย่างเข้มงวด การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรควรหลีกเลี่ยง เป็นต้นเนื่องจากพื้นที่เป็นที่สูง เป็นพื้นที่ป่า จึงไม่ต้องการให้พื้นที่นี้ถูกรบกวนในการเปิดหน้าดินก็จะเป็นปัจจัยเสี่ยงทำให้เกิดการกระจายตัวของแคดเมียมได้

ส่วนที่สาม ข้อ ๗ - ๙ เป็นมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในเรื่องของการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดย

ข้อ ๗ เป็นบทบัญญัติในการควบคุมโครงการหรือกิจการ ที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) ทุกโครงการที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงฯ นั้นๆ หากไม่ปฏิบัติตามจะมีโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙๙

ข้อ ๘ เป็นการกำหนดให้จังหวัดตาก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำแผนงานการฟื้นฟูด้านต่างๆ การเฝ้าระวัง และการแก้ไขปัญหา ไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และของบประมาณจากส่วนกลางในดำเนินการเป็นการเฉพาะ ในพื้นที่ที่ออกกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๙ เป็นการกำหนดวิธีจัดการโดยเฉพาะสำหรับพื้นที่นั้น รวมทั้งการกำหนดขอบเขตหน้าที่ และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการร่วมมือและประสานงานให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยการกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับและติดตามผลการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ชั้น ๒ ระดับ คือ ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ โดยในระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ส่วนในระดับพื้นที่มีนายอำเภอเป็นประธาน ทำหน้าที่ดูแล ติดตาม ตรวจสอบในการนำมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามประกาศนี้ไปปฏิบัติ เพื่อให้ทั่วโลกในการปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อม มาจากท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ส่วนที่สี่ ข้อ ๑๐ - ๑๒ เป็นมาตรการที่มีลักษณะเป็นบทเฉพาะกาลซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อรองรับกรณีต่างๆ ที่มีหรือเกิดขึ้นแล้ว ก่อนวันที่ประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ใช้บังคับ โดย

ข้อ ๑๐ เป็นบทบัญญัติรองรับในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว และมาตรการนั้นเป็นมาตรการที่ไม่ต่ำกว่าหรือมีมาตรการที่ดีกว่าในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ก็ให้ใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น

ข้อ ๑๑ เป็นการกำหนดให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่นต้องดำเนินการ ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑๒ เป็นบทบัญญัติรองรับสิทธิและกำหนดขอบเขตการดำเนินการต่อไปของผู้กระทำ หรือ ประกอบกิจกรรม หรือกิจการที่ได้รับอนุญาตอยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ จนกว่าจะเลิกกระทำ หรือประกอบกิจการนั้น หรือจนกว่าจะสิ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต แล้วแต่กรณี

ส่วนที่ห้า ข้อ ๑๓ เป็นการกำหนดระยะเวลาการใช้บังคับประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ โดยมีผล บังคับใช้นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๒) ร่างกรอบแผนปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาคูณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตา

เจตนารมณ์ แผนฉบับนี้ มุ่งเน้นการสงวนรักษา การอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้ง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาคูณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยยึดหลักการ บริหารจัดการเชิงพื้นที่ รวมทั้ง ส่งเสริมและเพิ่มขีดความสามารถของทุกภาคส่วน เพื่อให้มี บทบาทและหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่บริเวณท้องที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตา และตำบลแม่กุ อำเภอมะสอ ด จังหวัดตาก

วิสัยทัศน์ *พื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตาวามีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี บนฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้ค่า โดยการมีส่วนร่วมและบูรณาการการทำงานเชิงพื้นที่*

วัตถุประสงค์

๑. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรม สมดุล มีประสิทธิผล และการมี ส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน และการพัฒนาอย่างเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม

๒. เพิ่มขีดความสามารถของทุกภาคส่วน เพื่อให้มีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการ ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่บริเวณท้องที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตา และตำบลแม่กุ อำเภอมะสอ ด จังหวัดตาก

๓. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่ อำเภอมะสอ ด จังหวัดตาก

ยุทธศาสตร์และมาตรการ ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ๑๑ มาตรการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาคูณภาพสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงเข้าขั้นวิกฤต ให้อยู่ในระดับมาตรฐาน พื้นฟู คุณภาพดินที่มีปัญหา เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้ง ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ คืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ทั้งลุ่มน้ำ โดยมี ๔ มาตรการ ดังนี้

- ๑.๑ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่วิกฤตสิ่งแวดล้อม
- ๑.๒ การรักษาและป้องกันคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ๑.๓ การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นฐานการผลิต
- ๑.๔ การจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การยกระดับคุณภาพชีวิตและสุขภาพที่ดีให้กับประชาชน

มุ่งเน้นการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ รวมทั้ง สร้างมูลค่าเพิ่ม จากฐานทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ มากกว่าการเร่งรัดนำทรัพยากรมาใช้ประโยชน์ โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ โดยมี ๓ มาตรการ ดังนี้

- ๒.๑ การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตภาคเกษตรกรรมและพฤติกรรมบริโภคให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๒.๒ การพัฒนามาตรฐานสาธารณสุขภาคพื้นฐานที่เหมาะสม
- ๒.๓ การเฝ้าระวังด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคี

เป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญที่จะทำให้วิสัยทัศน์หรือเป้าหมายที่กำหนดเป็นไปได้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งในด้านองค์ความรู้ กระบวนการ และกลไกในการมีส่วนร่วม เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างเป็นธรรม โดยมี ๔ มาตรการ ดังนี้

- ๓.๑ การส่งเสริมความพร้อมในการศึกษาเรียนรู้ และสื่อสารต่อสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓.๒ การพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อรองรับความต้องการข้อมูลในการตัดสินใจ
- ๓.๓ การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่
- ๓.๔ การสร้างกลไกการขับเคลื่อนภาคส่วนต่างๆ ให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

อนึ่ง คณะอนุกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางบก เชิญ สม. และ ทสจ. ตาก เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็นในประเด็นข้อร้องเรียนกรณีปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนลุ่มน้ำแม่ตาบ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ อาคารรัฐสภา ๒ ซึ่งผู้ร้องเรียนแจ้งว่า พื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตาบเป็นพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนสารแคดเมียม ประชาชนได้รับความเดือดร้อน เกิดผลกระทบทางด้านสุขภาพ และพื้นที่การเกษตรไม่สามารถใช้เพาะปลูกข้าวเพื่อดำรงชีวิตได้ตามปกติ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ ศาลปกครองพิษณุโลกได้พิพากษาให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) ใช้อำนาจตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แนะนำให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตาบ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม แต่ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม จึงมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขผลกระทบ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

- ๑) การแก้ไขผลกระทบต่อสุขภาพและแผนการเฝ้าระวังในสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ อย่างเป็นระบบโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
- ๒) การแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารเคมีอย่างเป็นรูปธรรมในผลผลิตการเกษตรชนิดอื่นในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อน
- ๓) การส่งเสริมการปลูกพืชและประกอบอาชีพทางเลือกอื่น ที่ลดความเสี่ยงในการรับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกาย

๔) การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอันเนื่องมาจากข้อวิตกกังวลที่มีต่อกระบวนการผลิตเอทานอล และของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการฯ ที่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ อันเป็นการสร้างวัฏจักรการปนเปื้อนของแคดเมียมและการแพร่กระจายไปในพื้นที่อื่น

๕) การจัดทำข้อมูลการดำเนินการแก้ไขปัญหตามแผนบูรณาการงานพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตาในในอดีตที่ผ่านมาปัจจุบันและในอนาคต เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการกำหนดทิศทางและการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๖) การฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนสารแคดเมียมเพื่อให้พื้นที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์จากที่ดินตามวิถีชีวิตของชุมชน

คณะอนุกรรมการฯ ได้มีข้อเสนอให้ สผ.และ ทสจ.ตาก เชิญประชาชนผู้ร้องเรียน เข้าร่วมประชุมคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและข้อสรุปร่วมกัน ต่อไป

ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

๑. โปรดพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ต่อร่างกฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตา และตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พ.ศ. และร่างกรอบแผนปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตา หรือมีข้อคิดเห็นอื่นเป็นประการใด

๒. มอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำร่างกฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตา และตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พ.ศ. และร่างกรอบแผนปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตา เสนอคณะทำงานฯ ระดับจังหวัด พิจารณาต่อไป